

Quicksan natuurwaardenonderzoek Flora- & Faunawet
& voortoets natuurbeschermingswet
Zenderensestraat 5&7, Zenderen

concept

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Flora- & Faunawet en voortoets natuurbeschermingswet
Zenderensestraat 5&7, Zenderen

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Ad Fontem
Contactpersoon: dhr. J.Klompmaker

Projectnummer en versie: 131, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P.Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreise	Rapportdatum:
Ligging projectgebied: Zenderenseweg 5&7 Zenderen	Amersfoortcoördinaten: X246.030 Y482.045	

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

Samenvatting

Er zijn concrete plannen om op het adres Zenderensestraat 5-7 in Zenderen (gemeente Borne), de stallen en het oorspronkelijke hoofdgebouw op een agrarisch erf te slopen en ter plaatse drie nieuwe woningen terug te bouwen. Om dit voorgenomen initiatief mogelijk te maken dient het bestemmingsplan aangepast te worden. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening' dient onder andere onderzocht te worden of de voorgenomen activiteit past binnen de regels van de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet. Om deze beoordeling mogelijk te maken is een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten in het plangebied, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Daarnaast is onderzocht in hoeverre de voorgenomen activiteit in strijd is met de natuurbeschermingswet.

Het plangebied is eenmaal onderzocht op 30 mei 2012 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn op het erf en of er beschermde nesten, holen of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Voorliggend rapport beschrijft het plangebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek. Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling, idem voor soorten van tabel 2 mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Alle soorten van tabel 3 zijn strikt beschermd, evenals bezette vogelnesten en jaarrond beschermd nesten en nestlocaties. Het is aannemelijk dat er Steenmarters in het plangebied voorkomen en dat deze zich ook voortplanten in één van de in het plangebied aanwezige gebouwen. Mits de sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode geldt voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van Steenmarters een vrijstelling. Vanwege de algemene zorgplicht dienen de gebouwen gesloopt te worden in de periode dat er géén onzelfstandige jongen in het nest aanwezig kunnen zijn. De beste periode om te slopen is de periode oktober t/m februari. De stallen worden door verschillende vogelsoorten gebruikt als broedplaats. Van de soorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen en de nesten- en nestplaatsen niet jaarrond beschermd zijn, zijn slechts de bezette nesten beschermd. Om overtreding van de Ff-wet te voorkomen dienen de gebouwen gesloopt te worden in de periode oktober t/m februari.

Er huizen Steenuilen op het erf. Het is aannemelijk dat de Steenuil ook in één van de gebouwen op het erf broedt. De feitelijke broedplaats is niet vastgesteld. Vaste rust- en verblijfplaatsen, alsmede het nest en nestplaats zijn jaarrond beschermd (functionele leefgebied). Er dienen mitigerende maatregelen genomen worden om de aantasting van het functionele leefgebied tegen te gaan. De eikenop het erf vormen een prima locatie voor het ophangen van twee Steenuilenkasten. Het aanbrengen van nestgelegenheid in één van de nieuw te bouwen woningen is een meer duurzame oplossing. Vervangende nestgelegenheid dient minimaal drie maanden voor het slopen van de stallen aangebracht te zijn. De Ff-wet schrijft voor dat een deskundige op het gebied van Steenuilenbescherming deze maatregel dient uit te voeren/beoordelen. Er dienen goede nestkasten gebruikt te worden en de kasten dienen op de juiste wijze geplaatst te worden. Aanbevolen wordt om kasten op te hangen als tijdelijke maatregel en in één van de nieuw te bouwen woningen met bijgebouw, een meer duurzame oplossing te integreren (nestkast achter gevel).

Het uitgevoerde onderzoek is niet toereikend om voldoende inzicht te verschaffen in de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Enkele gebouwen lijken in potentie geschikt als verblijfplaats. De forse erfbeplanting op het achtererf vormt mogelijk een belangrijke foerageerplek voor vleermuizen. Inzicht in de functie van deze beplanting is van belang om het effect van de mogelijke kap van deze eiken op het functionele leefgebied van vleermuizen te kunnen beoordelen. Aanvullend onderzoek, conform het vleermuisprotocol (GaN 2011) wordt noodzakelijk geacht om nadere gegevens te verzamelen over de functie van de gebouwen en de beplanting voor vleermuizen. Dit onderzoek is seizoensgebonden en kan alleen in de periode april-september uitgevoerd worden. Op basis van de uitkomsten van het vervolgonderzoek dient bepaald te worden in hoeverre de voorgenomen activiteit effect heeft op het functionele leefgebied van vleermuizen. Er zijn geen andere beschermde soorten uit tabel 2&3 van de Ff-wet in het plangebied aangetroffen.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen om op het adres Zenderensestraat 5-7 in Zenderen (gemeente Borne), de stallen en het oorspronkelijke hoofdgebouw op een agrarisch erf te slopen en ter plaatse drie nieuwe woningen terug te bouwen. Om dit voorgenomen initiatief mogelijk te maken dient het bestemmingsplan aangepast te worden. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening' dient onder andere onderzocht te worden of de voorgenomen activiteit past binnen de regels van de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet.

Om deze beoordeling mogelijk te maken is een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, evenals nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten in het plangebied, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Daarnaast is onderzocht in hoeverre de voorgenomen activiteit in strijd is met de natuurbeschermingswet.

Het plangebied is eenmaal onderzocht op 30 mei 2012 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren aanwezig zijn op het erf en of er beschermde nesten, holen of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Voorliggend rapport beschrijft het plangebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek.

2. Situering van het plangebied

Het plangebied is gesitueerd aan de Zenderenseweg 5-7 (De Hondenhoek) in Zenderen. Het ligt in het buitengebied, net ten zuiden van de dorpskern van Zenderen. Het plangebied wordt aan alle zijden omgeven door agrarisch cultuurland, meest in gebruik als grasland t.b.v. de melkveehouderij.

Situering van het plangebied en de omgeving. Het plangebied wordt met de cirkel aangeduid.

3. Beschrijving van het plangebied

In het plangebied bestaat uit een agrarisch erf met een ensemble van bijgebouwen aan de achterzijde van het oorspronkelijke hoofdgebouw. Naast het oorspronkelijk hoofdgebouw is vrij recent een nieuwe vrijstaande woning gebouwd. Op het erf staan een ligboxenstal, een werktuigenberging, twee varkensstallen en twee kleine stallen, een schuur en het oorspronkelijke hoofdgebouw. Aan de voorzijde van het hoofdgebouw ligt een siertuin met struiken en heesters. Aan de achterzijde van het erf staat een historische erfbeplanting van zomereiken.

In het plangebied kunnen de volgende ecotopen onderscheiden worden:

- Bebouwing;
- Erfverharding;
- Siertuin;
- Gazon/gras;
- Opgaande beplanting (zomereiken).

Detailopname van het plangebied. Het plangebied wordt met de gele contour aangeduid.

3.3 voorgenomen activiteiten

De voorgenomen activiteit bestaat uit het slopen van de huidige stal met werktuigenberging en het bouwen van een nieuwe stal. Een deel van de te bebouwen oppervlakte is nu nog gras-/bouwland.

Concreet bestaat de voorgenomen activiteit uit:

1. Slopen van de oude stallen en het hoofdgebouw;
2. Bouwen van drie nieuwe woningen;
3. Aanleg erfverharding;
4. Landschappelijke inpassing van de nieuwe stal d.m.v. erfbeplanting.

Weergave van de te slopen bebouwing in het plangebied. De te slopen bebouwing wordt met de rode contour aangeduid.

Weergave van het wenselijke eindbeeld. Twee nieuwe woningen op de plek waar nu nog stallen staan.

3.4 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De beoogde (ruimtelijke) ingreep heeft een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten. Hierbij is onderscheid te maken tussen tijdelijke en permanente invloeden die effecten kunnen veroorzaken. Dit zijn:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid bij sloop- en grondwerken;
- Licht tijdens de sloop- en bouwfase;
- Trillingen tijdens sloop- en bouwwerkzaamheden.

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaarrond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

4. Gebiedsbescherming

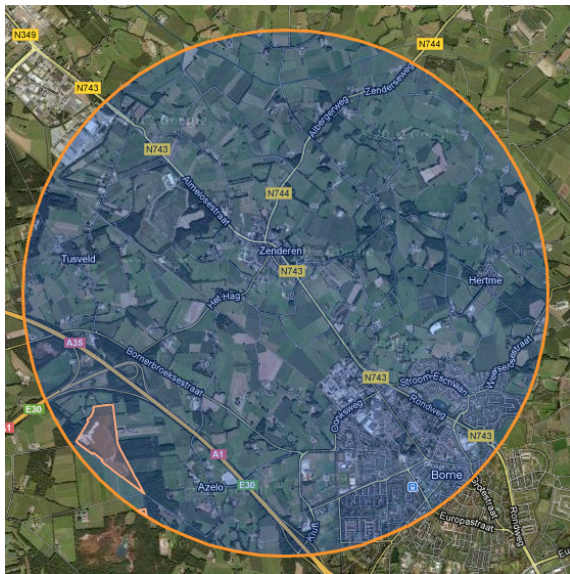
Er is sprake van uitbreiding van het omzetten van een erf met een agrarische functie naar wonen. De agrarische bedrijfsactiviteiten komen daarbij te vervallen.

4.1. Natura2000

Er liggen géén N2000-gebieden in een straal van 3 km rondom het studiegebied (bron Min. EL&I 2011).

4.2 Beschermde natuurmonumenten

Op ca 2,8 km van het plangebied ligt het beschermde natuurmonument 'Heideterreinen Twickel'. Dit Beschermde Natuurmonument is/zal komen te vervallen als gevolg van een aanwijzing als Vogelrichtlijngebied)/Natura 2000-gebied onder de Natuurbeschermingswet 1998. (bron Min. EL&I 2011).

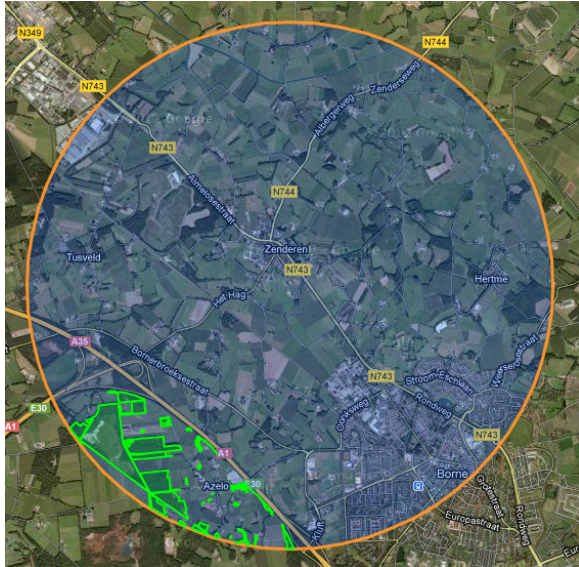
Ligging van beschermde natuurmonumenten in een straal van 3 km rondom het plangebied. (bron Min. EL&I 2011).

4.3 Wetlands (Wetlandconventie)

Onder wetlands worden waterrijke gebieden verstaan, bijvoorbeeld moerassen of veengebieden. Deze natuurgebieden hebben belangrijke functies, onder andere voor trekvogels, vissen en andere waterdieren. Wetlands en de planten- en diersoorten die erin leven, worden beschermd door het Ramsar Verdrag uit 1971. Er liggen geen wetlands in een straal van 3 km rond het plangebied. Uitvoering van het voorgenomen initiatief heeft geen negatief effect op beschermde wetlands (bron Min. EL&I 2011).

4.4 Ecologische Hoofdstructuur

De bescherming van de EHS wordt geregeld via de Ruimtelijke Verordening. De beoordeling van het effect van de voorgenomen activiteit vindt plaats op basis van vastgestelde kernkwaliteiten en niet op basis van het voorkomen van bepaalde (beschermde) soorten. Het Plangebied ligt buiten de EHS. Aangenomen wordt dat de uitvoering van de voorgenomen activiteit geen meetbaar negatief effect op de kwaliteit van de EHS heeft.

Ligging van de EHS in een straal van 3 km rondom het plangebied. (bron Min. EL&I 2011).

4.5 Conclusies

Er is sprake van het omzetten van een 'agrarisch bedrijf' in 'wonen'. De bebouwde oppervlakte neemt daarbij met minimaal 50% af. Alle agrarische activiteiten stoppen. Het plangebied ligt niet in de EHS of in een beschermd natuurgebied zoals een Natura2000-gebied of een beschermd natuurmonument. Aangenomen wordt dat het uitvoeren van de voorgenoemde activiteit geen negatief effect heeft op beschermde natuurgebieden en de EHS. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

5. Toelichting Flora en faunawet

5.1 Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

5.2 Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1 : (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2 : (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3 : (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. holen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

6. Soortenbescherming; het onderzoek

6.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied op 30 mei 2012 eenmalig onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder goede weersomstandigheden (bewolkt, temperatuur ca. 19 °C, en een matig zuidwesten wind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 30 mei 2012, uitgevoerd door een ervaren veldbioloog;
- Aanvullend Bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- geen.

Flora en vegetatie:

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels:

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het plangebied bevinden. De onderzoeksperiode is geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen.

Zoogdieren

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Potentieel geschikte verblijfplaatsen van zoogdieren (incl. vleermuizen) in de gebouwen worden visueel geïnspecteerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een endoscoop met minicamera om holle ruimtes te inspecteren.

Amfibieën & reptielen

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van amfibieën. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van vlinders. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt voor onderzoek naar dagvlinders omdat nog niet alle soorten vliegen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan wel goed beoordeeld worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Libellen

Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van libellen. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt voor onderzoek naar libellen omdat nog niet alle soorten vliegen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan wel goed beoordeeld worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Kevers en mieren

Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van kevers en mieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar kevers en mieren. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan wel goed beoordeeld worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vissen en kreeftachtigen

Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtigen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar vissen en kreeftachtigen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

6.3 Verwachting

Wanneer we kijken naar de landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het plangebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Vaatplanten;
- Amfibieën & reptielen;
- Dagvlinders;
- Libellen;
- Kevers;
- Vissen en kreeftachtige;

Het is niet onwaarschijnlijk om soorten uit de volgende soortgroepen aan te treffen:

- Zoogdieren (vleermuizen);
- Vogels (holenbroeders zoals Steenuil, Kauw, Spreeuw, Holenduif);

6.4 Resultaten

Het plangebied is goed toegankelijk. Het onderzoek is volledig uitgevoerd.

Planten

In het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied nagenoeg tot een ongeschikte groeiplaats voor bijzondere planten.

Broedvogels

Er broeden vogels in de bebouwing. Er zijn oude nesten gevonden van Holenduiven en Merel. Waarschijnlijk broeden ook de Witte Kwikstaart en Winterkoning in een van de stallen. Plukresten van een jonge Kauw en nestmateriaal verraden ook de aanwezigheid van een Kauwennest in een schuur. Op verschillende plekken zijn schijfsporen en braakballen gevonden van Steenuilen. Gelet op de hoeveelheid en de potentiële geschiktheid van de bebouwing als broedplaats wordt aangenomen dat er Steenuilen nestelen op het erf. Het feitelijke nest of de feitelijke nestplaats is niet vastgesteld. De beplanting op het erf biedt verschillende soorten een geschikte nestplaats.

Zoogdieren; vleermuizen

Er zijn in het plangebied geen vleermuizen aangetroffen en er zijn geen aanwijzingen gevonden die erop duiden dat er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. De gehanteerde onderzoeksmethode is echter ongeschikt om de bebouwing goed te kunnen inspecteren. Sommige gebouwen lijken in potentie geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn in het plangebied sporen gevonden die op de aanwezigheid van Steenmarter duiden. Er zijn op twee plekken prooiresten gevonden van duiven, Kauw en Wilde Eend. Er zijn verschillende gebouwen in het plangebied die een geschikte verblijfplaats vormen voor de Steenmarter. Verschillende schuren hebben een 'beschoten kap' (dakisolatie) waardoor een holle ruimte tussen de isolatie en de dakbedekking ontstaat. Deze is vrij toegankelijk is voor Marters.

Amfibieën & reptielen

In het plangebied zijn geen amfibieën en reptielen aangetroffen. Het is niet uitgesloten dat minder zeldzame soorten als bruine kikker of gewone pad incidenteel in het plangebied voorkomen. De inrichting en het gevoerde beheer maken de plangebieden ongeschikt als leefgebied voor (zeldzame) amfibieën en reptielen. Voortplantingslocaties ontbreken in het plangebied.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het plangebieden geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Libellen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

6.5 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaarrond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

6.6 Samenvatting wettelijke consequenties

Flora

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het plangebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

(Broed)vogels

Er broeden vogels in de te slopen gebouwen. Bezette vogelnesten zijn volgens de Ff-wet strikt beschermd. Om bezette nesten niet te vernielen tijdens de sloop, dienen de gebouwen buiten de broedtijd gesloopt te worden. De beste tijd om de gebouwen te slopen is de periode oktober-februari.

Vaste rust- en verblijfplaatsen en de nestplaats van de Steenuil, vormen essentiële onderdelen van het functionele leefgebied van de Steenuil. Deze zijn jaarrond beschermd. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. De aangetroffen sporen zijn voldoende overtuigend om aan te nemen dat er Steenuilen huizen op het erf.

Zoogdieren; vleermuizen

Om de voorgenomen ingreep te toetsen op het effect op het leefgebied van vleermuizen, dan moet onderscheid gemaakt worden in de functie die het plangebied kan hebben voor vleermuizen. Dit kan als vaste rust-/verblijfplaats of als vast leefgebied.

Functionaliteit als verblijfplaats

Er zijn geen vleermuizen in het plangebied vastgesteld. De gehanteerde onderzoeksmethode is echter niet toereikend om conclusies te trekken over de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied. Verschillende gebouwen in het plangebied lijken in potentie geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. In het bijzonder het hoofdgebouw en één van de kleine schuren welke met planken betimmerd is. Nader onderzoek conform het vleermuisprotocol (GaN 2011) is noodzakelijk om duidelijkheid te verkrijgen over het voorkomen van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied.

Functionaliteit als leefgebied

Met namen de forse erfbepanting aan de achterzijde van het hoofdgebouw kan voor sommige vleermuissoorten van groot belang zijn als foerageergebied. Inzicht in de betekenis van deze boomgroep is van belang zijn om te beoordelen of een eventuele kap van de boomgroep effect heeft op het functionele leefgebied van vleermuizen. Door de voorgenomen activiteit worden geen doorgaande lijnvormige structuren doorsneden, verwijderd of anderszins negatief beïnvloed (bijv. door licht), die een essentieel onderdeel vormen in het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek naar de betekenis van de boomgroep voor foeragerende vleermuizen wordt geadviseerd. Dit onderzoek kan meegenomen worden in het onderzoek naar mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied.

Zoogdieren; grondgebonden soorten

Het is aannemelijk om te veronderstellen dat er Steenmarters huizen op het erf. Gelet op de (verse) prooivondsten is het mogelijk dat de soort een vaste verblijfplaats op het erf heeft en mogelijk ook een nest in één van de (bij)gebouwen. De Steenmarter staat vermeld in tabel 2 van de Ff-wet. Vanwege het feit dat de voorgenomen activiteit beschouwd kan worden als een 'ruimtelijke ontwikkeling' gelden er bijzondere bepalingen. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden volgens een goedgekeurde gedragscode geldt er een vrijstelling van de ontheffingsplicht voor het verstoren en vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen. Vanuit de algemene zorgplicht is het niet toegestaan om de gebouwen te slopen in de periode dat er mogelijk kleine jongen in het nest aanwezig zijn. De voor Steenmarters meest veilige periode om verblijfplaatsen te vernietigen is de periode oktober t/m februari. Steenmarters zijn prima in staat om bij een gefaseerde en gecontroleerde sloop tijdig te vluchten. Nader onderzoek zou kunnen uitwijzen in welk gebouw de soort nestelt.

Amfibieën en Reptielen

Er zijn tijdens het onderzoek geen beschermde amfibieën en reptielen in het plangebied aangetroffen. Het plangebied is vanwege de inrichting en het gevoerde beheer ongeschikt habitat voor beschermde amfibieën en reptielen zoals vermeld in tabel 2 en 3 van de Ff-wet. Geschikte voortplantingsbiotopen ontbreken. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde dagvlinders in het plangebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Libellen

Er zijn geen beschermde libellen in het plangebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde libellensoorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde kevers en mieren in het plangebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde vissen en kreeftachtigen in het plangebied aangetroffen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor beschermde soorten. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*
Flora	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing
Zoogdieren; grondgebonden	Steenmarter	Art. 10, 11
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	Holenduif, mogelijk Winterkoning, Witte Kwikstaart e.a.	Art. 12
Broedvogels, beschermde vaste verblijfplaatsen	Steenuil	Art. 10, 11,12
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied	onbekend	Mogelijk Art. 11
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	onbekend	Mogelijk Art. 11
Reptielen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Amfibieën	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing
Vissen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Dagvlinders	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing
Libellen	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing
Overige ongewervelden	Geen (aantasting van) tabel 2+3-soorten	Niet van toepassing

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september- januari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

** Toelichting verbodsbepalingen tabel:*

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

6.6 Historische gegevens

Van de plangebieden zijn geen historische gegevens bekend.

7. Conclusies en advies

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling, idem voor soorten van tabel 2 mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Alle soorten van tabel 3 zijn strikt beschermd, evenals bezette vogelnesten en jaarrond beschermd nesten en nestlocaties.

Het is aannemelijk dat er Steenmarters in het plangebied voorkomen en dat deze zich ook voortplanten in één van de in het plangebied aanwezige gebouwen. Mits de sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode geldt voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van Steenmarters een vrijstelling. Vanwege de algemene zorgplicht dienen de gebouwen gesloopt te worden in de periode dat er géén onzelfstandige jongen in het nest aanwezig kunnen zijn. De beste periode om te slopen is de periode oktober t/m februari.

De stallen worden door verschillende vogelsoorten gebruikt als broedplaats. Van de soorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen en de nesten- en nest plaatsen niet jaarrond beschermd zijn, zijn slechts de bezette nesten beschermd. Om overtreding van de Ff-wet te voorkomen dienen de gebouwen gesloopt te worden in de periode oktober t/m februari.

Er huizen Steenuilen op het erf. Het is aannemelijk dat de Steenuil ook in één van de gebouwen op het erf broedt. De feitelijke broedplaats is niet vastgesteld. Vaste rust- en verblijfplaatsen, alsmede het nest en nestplaats zijn jaarrond beschermd (functionele leefgebied). Er dienen mitigerende maatregelen genomen worden om de aantasting van het functionele leefgebied tegen te gaan. De eikenop het erf vormen een prima locatie voor het ophangen van twee Steenuilenkasten. Het aanbrengen van nestgelegenheid in één van de nieuw te bouwen woningen is een meer duurzame oplossing. Vervangende nestgelegenheid dient minimaal drie maanden voor het slopen van de stallen aangebracht te zijn. De Ff-wet schrijft voor dat een deskundige op het gebied van Steenuilenbescherming deze maatregel dient uit te voeren/beoordelen. Er dienen goede nestkasten gebruikt te worden en de kasten dienen op de juiste wijze geplaatst te worden. Aanbevolen wordt om kasten op te hangen als tijdelijke maatregel en in één van de nieuw te bouwen woningen met bijgebouw, een meer duurzame oplossing te integreren (nestkast achter gevel).

Het uitgevoerde onderzoek is niet toereikend om voldoende inzicht te verschaffen in de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Enkele gebouwen lijken in potentie geschikt als verblijfplaats. De forse erfbeplanting op het achtererf vormt mogelijk een belangrijke foerageerplek voor vleermuizen.

Inzicht in de functie van deze beplanting is van belang om het effect van de mogelijke kap van deze eiken op het functionele leefgebied van vleermuizen te kunnen beoordelen. Aanvullend onderzoek, conform het vleermuisprotocol (GaN 2011) wordt noodzakelijk geacht om nadere gegevens te verzamelen over de functie van de gebouwen en de beplanting voor vleermuizen. Dit onderzoek is seizoensgebonden en kan alleen in de periode april-september uitgevoerd worden. Op basis van de uitkomsten van het vervolgonderzoek dient bepaald te worden in hoeverre de voorgenomen activiteit effect heeft op het functionele leefgebied van vleermuizen.

Er zijn geen andere beschermde soorten uit tabel 2&3 van de Ff-wet in het plangebied aangetroffen.

- Bijlagen:
 Bijlage 1. De natuurkalender
 Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet
 Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2: Toelichting AMvB

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet. De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor Artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van Artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB Artikel 75). Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

<p><u>Zoogdieren</u> aardmuis <i>Microtus agrestis</i> bosmuis <i>Apodemus sylvaticus</i> dwergmuis <i>Micromys minutus</i> bunzing <i>Mustela putorius</i> dwergspitsmuis <i>Sorex minutus</i> egel <i>Erinaceus europaeus</i> gewone bosspitsmuis <i>Sorex araneus</i> haas <i>Lepus europeus</i> hermelijn <i>Mustela erminea</i> huisspitsmuis <i>Crocidura russula</i> konijn <i>Oryctolagus cuniculus</i> mol <i>Talpa europea</i> ondergrondse woelmuis <i>Pitymys subterraneus</i> ree <i>Capreolus capreolus</i> rosse woelmuis <i>Clethrionomys glareolus</i> tweekleurige bosspitsmuis <i>Sorex coronatus</i> veldmuis <i>Microtus arvalis</i> vos <i>Vulpes vulpes</i> wezel <i>Mustela nivalis</i> woelrat <i>Arvicola terrestris</i> <u>Reptielen en amfibieën</u> bruine kikker <i>Rana temporaria</i> gewone pad <i>Bufo bufo</i> middelste groene kikker <i>Rana esculenta</i> kleine watersalamander <i>Triturus vulgaris</i> meerkikker <i>Rana ridibunda</i></p>	<p><u>Mieren</u> behaarde rode bosmier <i>Formica rufa</i> kale rode bosmier <i>Formica polycetena</i> stronkmier <i>Formica truncorum</i> zwartrugbosmier <i>Formica pratensis</i> <u>Slakken</u> wijngaardslak <i>Helix pomatia</i> <u>Vaatplanten</u> aardaker <i>Lathyrus tuberosus</i> akkerklokje <i>Campanula rapunculoides</i> brede wespenorchis <i>Epipactis helleborine</i> breed klokje <i>Campanula latifolia</i> dotterbloem <i>Caltha palustris</i> gewone vogelmelk <i>Ornithogalum umbellatum</i> grasklokje <i>Campanula rotundifolia</i> grote kaardenbol <i>Dipsacus fullonum</i> kleine maagdenpalm <i>Vinca minor</i> knikkende vogelmelk <i>Ornithogalum nutans</i> koningsvaren <i>Osmunda regalis</i> slanke sleutelbloem <i>Primula elatior</i> zwanebloem <i>Butomus umbellatus</i></p>
--	--

Tabel 3. Tabel 1 van de Ff-wet (Algemene soorten)

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora- & faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Tabel 2.

Toelichting tabel 2

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

<p><u>Zoogdieren</u> Damhert <i>Dama dama</i> Edelhert <i>Cervus elaphus</i> Eekhoorn <i>Sciurus vulgaris</i> Grijsje zeehond <i>Halichoerus grypus</i> Grote bosmuis <i>Apodemus flavicollis</i> Steenmarter <i>Martes foina</i> Wild zwijn <i>Sus scrofa</i></p> <p><u>Reptielen en amfibieën</u> Alpenwatersalamander <i>Triturus alpestris</i> Levendbarende hagedis <i>Lacerta vivipara</i></p> <p><u>Dagvlinders</u> Moerasparelmoervlinder <i>Euphydryas aurinia</i> Vals heideblauwtje <i>Lycaeides idas</i></p> <p><u>Vissen</u> Bermpje <i>Noemacheilus barbatulus</i> Kleine modderkruiper <i>Cobitis taenia</i> Meerval <i>Silurus glanis</i> Rivierdonderpad <i>Cottus gobio</i></p> <p><u>Vaatplanten</u> Aangebrande orchis <i>Orchis ustulata</i> Aapjesorchis <i>Orchis simia</i> Beenbreek <i>Narthecium ossifragum</i> Bergklokje <i>Campanula rhomboidalis</i> Bergnachtorchis <i>Platanthera chlorantha</i> Bijenorchis <i>Ophrys apifera</i> Blaasvaren <i>Cystopteris fragilis</i> Blauwe zeedistel <i>Eryngium maritimum</i> Bleek bosvogeltje <i>Cephalanthera damasonium</i> Bokkenorchis <i>Himantoglossum hircinum</i> Brede orchis <i>Dactylorhiza majalis majalis</i> Bruinrode wespenorchis <i>Epipactis atrorubens</i> Daslook <i>Allium ursinum</i> Dennenorchis <i>Goodyera repens</i> Duitse gentiaan <i>Gentianella germanica</i> Franjegentiaan <i>Gentianella ciliata</i> Geelgroene wespenorchis <i>Epipactis muelleri</i> Gele helmbloem <i>Pseudofumaria lutea</i> Gevlekte orchis <i>Dactylorhiza maculata</i> Groene nachtorchis <i>Coeloglossum viride</i> Groensteel <i>Asplenium viride</i> Grote keverorchis <i>Listera ovata</i> Grote muggenorchis <i>Gymnadenia conopsea</i> Gulden sleutelbloem <i>Primula veris</i> Harlekijn <i>Orchis morio</i> Herfstschroeforchis <i>Spiranthes spiralis</i> Hondskruid <i>Anacamptis pyramidalis</i> Honingorchis <i>Herminium monorchis</i> Jeneverbes <i>Juniperus communis</i> Klein glaskruid <i>Parietaria judaica</i> kleine keverorchis <i>Listera cordata</i> kleine zonnedauw <i>Drosera intermedia</i> klokjesgentiaan <i>Gentiana pneumonanthe</i></p>	<p>kluwenklokje <i>Campanula glomerata</i> koraalwortel <i>Corallorhiza trifida</i> kruisbladgentiaan <i>Gentiana cruciata</i> lange ereprijs <i>Veronica longifolia</i> lange zonnedauw <i>Drosera anglica</i> mannetjesorchis <i>Orchis mascula</i> maretak <i>Viscum album</i> moeraswespenorchis <i>Epipactis palustris</i> muurbloem <i>Erysimum cheiri</i> parnassia <i>Parnassia palustris</i> pijlscheefkelk <i>Arabis hirsuta sagittata</i> poppenorchis <i>Aceras anthropophorum</i> prachtklokje <i>Campanula persicifolia</i> purperorchis <i>Orchis purpurea</i> rapunzelklokje <i>Campanula rapunculus</i> rechte driehoeksvaren <i>Gymnocarpium robertianum</i> rietorchis <i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i> ronde zonnedauw <i>Drosera rotundifolia</i> rood bosvogeltje <i>Cephalanthera rubra</i> ruig klokje <i>Campanula trachelium</i> schubvaren <i>Ceterach officinarum</i> slanke gentiaan <i>Gentianella amarella</i> soldaatje <i>Orchis militaris</i> spaanse ruiter <i>Cirsium dissectum</i> steenanjer <i>Dianthus deltoides</i> steenbreekvaren <i>Asplenium trichomanes</i> stengelloze sleutelbloem <i>Primula vulgaris</i> stengelomvattend havikskruid <i>Hieracium amplexicaule</i> stijf hardgras <i>Catapodium rigidum</i> tongvaren <i>Asplenium scolopendrium</i> valkruid <i>Arnica montana</i> veenmosorchis <i>Hammarbya paludosa</i> veldgentiaan <i>Gentianella campestris</i> veldsalie <i>Salvia pratensis</i> vleeskleurige orchis <i>Dactylorhiza incarnata</i> vliegenorchis <i>Ophrys insectifera</i> vogelnestje <i>Neottia nidus-avis</i> voorjaarsadonis <i>Adonis vernalis</i> wantsenorchis <i>Orchis coriophora</i> waterdrieblad <i>Menyanthes trifoliata</i> weideklokje <i>Campanula patula</i> welriekende nachtorchis <i>Platanthera bifolia</i> wilde gage <i>Myrica gale</i> wilde herfsttijloos <i>Colchicum autumnale</i> wilde kievitsbloem <i>Fritillaria meleagris</i> wilde marjolein <i>Origanum vulgare</i> wit bosvogeltje <i>Cephalanthera longifolia</i> witte muggenorchis <i>Pseudorchis albida</i> zinkviooltje <i>Viola lutea calaminaria</i> zomerklokje <i>Leucjum aestivum</i> zwartsteel <i>Asplenium adiantum-nigrum</i></p> <p><u>Kevers</u> vliegend hert <i>Lucanus cervus</i></p> <p><u>Kreeftachtigen</u> rivierkreeft <i>Astacus astacus</i></p>
--	--

Tabel 4. Tabel 2 van de Ff-wet.

Toelichting tabel 3

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor Artikel 8 t/m 12 van de flora & faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor Artikel 10 van de flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹;
- 2) er is geen alternatief;
- 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

¹ - onderzoek en onderwijs
- re-populatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

<p>Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB Bijlage 1 AMvB</p> <p><u>Zoogdieren</u> das <i>Meles meles</i> boommarter <i>Martes martes</i> eikelmuis <i>Eliomys quercinus</i> gewone zeehond <i>Phoca vitulina</i> veldspitsmuis <i>Crocidura leucodon</i> waterspitsmuis <i>Neomys fodiens</i></p> <p><u>Reptielen en amfibieën</u> adder <i>Vipera berus</i> hazelworm <i>Anguis fragilis</i> ringslang <i>Natrix natrix</i> vinpootsalamander <i>Triturus helveticus</i> vuursalamander <i>Salamandra salamandra</i></p> <p><u>Vissen</u> beekprik <i>Lampetra planeri</i> bittervoorn <i>Rhodeus cericeus</i> elrits <i>Phoxinus phoxinus</i> gestippelde alver <i>Alburnoides bipunctatus</i> grote modderkruiper <i>Misgurnus fossilis</i> rivierprik <i>Lampetra fluviatilis</i></p> <p><u>Dagvlinders</u> bruin dikkopje <i>Erynnis tages</i> dwergblauwtje <i>Cupido minimus</i> dwergdikkopje <i>Thymelicus acteon</i> groot gaderd witje <i>Aporia crataegi</i> grote ijsvogelvlinder <i>Limenitis populi</i> heideblauwtje <i>Plebejus argus</i> iepepage <i>Strymonidia w-album</i> kalkgraslanddikkopje <i>Spialia sertorius</i> keizersmantel <i>Argynnis paphia</i> klaverblauwtje <i>Cyaniris semiargus</i> purperstreepparelmoervlinder <i>Brenthis ino</i> rode vuurvlinder <i>Palaeochrysophanus hippothoe</i> rouwmantel <i>Nymphalis antiopa</i> tweekleurig hooibeestje <i>Coenonympha arcania</i> veenbesparelmoervlinder <i>Bolaria aquilonais</i> veenhooibeestje <i>Coenonympha tullia</i> veldparelmoervlinder <i>Melitaea cinxia</i> woudparelmoervlinder <i>Melitaea diamina</i> zilervlek <i>Clossiana euphrosyne</i></p> <p><u>Vaatplanten</u> groot zee gras <i>Zostera marina</i></p> <p><u>Bijlage IV HR</u></p> <p><u>Zoogdieren</u> baardvleermuis <i>Myotis mystacinus</i> bechstein's vleermuis <i>Myotis bechsteinii</i> bever <i>Castor fiber</i> bosvleermuis <i>Nyctalus leisleri</i> brandt's vleermuis <i>Myotis brandtii</i> bruinvis <i>Phocoena phocoena</i> euraziatische lynx <i>Lynx lynx</i> franjestart <i>Myotis nattereri</i> gewone dolfijn <i>Delphinus delphis</i> gewone dwergvleermuis <i>Pipistrellus pipistrellus</i> gewone grootoorvleermuis <i>Plecotus auritus</i> grijze grootoorvleermuis <i>Plecotus austriacus</i> grote hoefijzerneus <i>Rhinolophus ferrumequinum</i> hamster <i>Cricetus cricetus</i></p>	<p>hazelmuis <i>Muscardinus avellanarius</i> ingekorven vleermuis <i>Myotis emarginatus</i> kleine dwergvleermuis <i>Pipistrellus pygmaeus</i> kleine hoefijzerneus <i>Rhinolophus hipposideros</i> laatvlieger <i>Eptesicus serotinus</i> meervleermuis <i>Myotis dasycneme</i> mopsvleermuis <i>Barbastella barbastellus</i> nathusius' dwergvleermuis <i>Pipistrellus nathusii</i> noordse woelmuis <i>Microtus oeconomicus</i> otter <i>Lutra lutra</i> rosse vleermuis <i>Nyctalus noctula</i> tuimelaar <i>Tursiops truncatus</i> tweekleurige vleermuis <i>Vespertilio murinus</i> vale vleermuis <i>Myotis myotis</i> watervleermuis <i>Myotis daubentonii</i> wilde kat <i>Felis silvestris</i> witflankdolfijn <i>Lagenorhynchus acutus</i> witsnuitdolfijn <i>Lagenorhynchus albirostris</i></p> <p><u>Reptielen en amfibieën</u> boomkikker <i>Hyla arborea</i> geelbuikvuurpad <i>Bombina variegata</i> gladde slang <i>Coronella austriacus</i> heikikker <i>Rana arvalis</i> kamsalamander <i>Triturus cristatus</i> knoflookpad <i>Pelobates fuscus</i> muurhagedis <i>Podarcis muralis</i> poelkikker <i>Rana lessonae</i> rugstreeppad <i>Bufo calamita</i> vroedmeesterpad <i>Alytes obstetricans</i> zandhagedis <i>Lacerta agilis</i></p> <p><u>Dagvlinders</u> donker pimperlblauwtje <i>Maculinea nausithous</i> grote vuurvlinder <i>Lycaena dispar</i> pimperlblauwtje <i>Maculinea teleius</i> tijmblauwtje <i>Maculinea arion</i> zilverstreephooibeestje <i>Coenonympha hero</i></p> <p><u>Libellen</u> bronslibel <i>Oxygastra curtisii</i> gaffellibel <i>Ophiogomphus cecilia</i> gevlekte witsnuitlibel <i>Leucorrhinia pectoralis</i> groene glazenmaker <i>Aeshna viridis</i> noordse winterjuffer <i>Sympecma paedisca</i> oostelijke witsnuitlibel <i>Leucorrhinia albifrons</i> rivierrombout <i>Stylurus flavipes</i> sierlijke witsnuitlibel <i>Leucorrhinia caudalis</i></p> <p><u>Vissen</u> houting <i>Conegonus oxyrrhynchus</i> steur <i>Acipenser sturio</i></p> <p><u>Vaatplanten</u> drijvende waterweegbree <i>Luronium natans</i> groenknolorchis <i>Liparis loeselii</i> kruipend moerasscherm <i>Apium repens</i> zomerschroeforchis <i>Spiranthes aestivalis</i></p> <p><u>Kevers</u> brede geelrandwaterroofkever <i>Dytiscus latissimus</i> gestreepte waterroofkever <i>Graphoderus bilineatus</i> heldenbok <i>Cerambyx cerdo</i> juchtleerkever <i>Osmoderma eremita</i></p> <p><u>Tweekleppigen</u> bataafse stroommossel <i>Unio crassus</i></p>
--	---

Tabel 5. Tabel 3 van de Ff-wet : Soorten bijlage IV HR (+ Platte schijfhoren) / bijlage 1 AMvB (zie volgende bladzijde)

Bijlage 3. Fotobijlage

Impressie van het plangebied;

